

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

בעניין: גבריאל בן חיים

המערער

ע"י ב"כ עו"ד יגאל חקק

נ ג ד

מדינת ישראל – על-ידי פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד סנאית פישר-אהרוני

פסק דין

השופטת י' שיצר:

כללי:

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל-אביב-יפו (כב' השופט מ' פלד), מיום 29/04/04 בת"פ 9658/01. המערער הורשע בעבירה של הפרת סודיות, לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 (להלן: החוק).

עיקרי העובדות:

2. בין גבריאל בן חיים (להלן: המערער) לבין שבתאי בלי (להלן: המתלונן), התנהלו הליכים משפטיים. בין היתר התנהל הליך משפטי בע"א 3505/99, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (להלן: ההליך האזרחי), שבו הגיש המתלונן בקשה לפטור מאגרה ומהפקדת ערבון.

3. על פי כתב האישום – המערער, שעבד כמוציא לפועל במס הכנסה, חדר למאגרי המידע במחשב, במועדים שונים בין החודשים מרץ ליוני 2000, וביצע עשרות שאילתות על מנת לאסוף מידע בנוגע למתלונן.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

4. המערער גילה את המידע שהשיג במכתב אותו שלח לעו"ד רבקה אדלר מהאגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים (ת/1), ובהודעה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, במסגרת ההליך האזרחי (ת/2).

סעיף 5 לכתב האישום מייחס למערער גילוי של פרטי מידע, אשר הושגו באמצעות השאלות ממאגרי המידע, כדלקמן:

א. למתלון מספר ציבורי להפעלת מונית אותו רכש בסכום של 118,332 ₪ בתאריך 13/07/99, ומספר רישיון המונית הוא 14583 (סעיף 5(א) לכתב האישום);

ב. בתאריך 01/08/99 רכש המתלון מונית מתוצרת סקודה משנת יצור 1999 ומספר רישוי 4774225, ולאחר מכן מכר אותה (סעיף 5(ב) לכתב האישום);

ג. בשנת המס 1999 היה למתלון מחזור הכנסות של 208,580 ₪ (סעיף 5(ג) לכתב האישום);

ד. בתאריך 13/11/99 יצא המתלון לחו"ל, וחזר בתאריך 22/11/99 (סעיף 5(ד) לכתב האישום);

ה. המתלון ירש זכויות ברבע דירה, מאביו יהושע בלי ז"ל (סעיף 5(ה) לכתב האישום).

5. על יסוד עובדות אלה, הואשם המערער בעבירה של הפרת סודיות לפי סעיף 16 לחוק.

ההליך בבית משפט קמא :

6. המערער הודה בבית משפט קמא כי חדר למאגרי המידע לצורך הצגת שאילתות בנוגע למתלון, אך הכחיש כי עשה שימוש במידע שהתקבל. לגירסתו, כל הפרטים בנוגע למתלון שהופיעו בת/1 ו-2 ושפורטו בכתב האישום, היו ידועים לו ממקורות אחרים, דהיינו: ממסמכים שהמתלון הגיש במסגרת ההליכים האזרחיים ביניהם ומחקירות שערך לגבי המתלון, עוד טרם ביצע את השאלות. בין היתר, הובא המידע לידיעתו דרך אחיו, שהוא נהג מונית, וכן על-ידי נהגי מוניות שעבדו בתחנה בה עבד המתלון.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

- 1 לטענת המערער, היה עליו להתאמן בהפעלת מאגרי המידע הממוחשבים במסגרת עבודתו,
- 2 והוא בחר לבצע את השאילתות על-ידי הזנת פרטיהם של המתלונן ובני משפחתו, מאחר וכל
- 3 הפרטים בנוגע למתלונן היו ידועים לו (ראו: פרוטוקול דיון מיום 23/02/04 ובעיקר עמוד 17,
- 4 שורות 14-16, 23-25; ראו גם: ת/3, עמוד 4 שורה 41; ת/5, עמוד 8 שורה 8).
- 5
- 6 7. בית משפט קמא קבע, כי חלק מהפרטים שהופיעו בת/1 ו- ת/2, דהיינו, הזכות הציבורית
- 7 להפעלת מונית והזכויות בדירה שירש המתלונן מאביו המנוח (סעיפים 5(א) ו- 5(ה)), אכן
- 8 הגיעו למערער עוד בטרם נכנס למאגרי המידע, אך המערער אישר מידע זה שוב ושוב
- 9 באמצעות הקשת פרטי המתלונן במחשב.
- 10
- 11 אשר לרכישה ולמכירה של המונית מדגם סקודה (סעיף 5(ב)), נקבע כי המערער לא ביצע כל
- 12 עבירה, מאחר ולא הוכח שהמערער הוציא מידע זה ממאגרי המחשב.
- 13
- 14 אשר לנסיעתו של המתלונן לחו"ל (סעיף 5(ד)), ציין בית משפט קמא כי המערער לא אישש
- 15 גרסתו כי הפרטים נודעו לו מאחיו ומנהגי מוניות אחרים, ואילו לגבי המידע בדבר מחזור
- 16 ההכנסות של המתלונן (סעיף 5(ג)), קבע בית משפט קמא כי המערער לא יכול היה ללמוד על
- 17 מידע זה אלא ממאגרי המידע.
- 18
- 19 8. עוד קבע בית משפט קמא כי טענת המערער, לפיה ביכר לערוך את אימוניו במחשב באמצעות
- 20 הזנת פרטי המתלונן בשאילתות, אך מתוך נוחות "כי הפרטים שלו תמיד היו לי בראש" -
- 21 היא טענה מיתממת שאין עמה ממש. בית המשפט הגיע למסקנה כי השאילתות שביצע
- 22 המערער, נועדו לצורך "דליית פרטים טריים על המתלונן", ולצורך אימות המידע שצבר לגביו
- 23 ממקורות אחרים.
- 24
- 25 9. עם תחילת המשפט העלה ב"כ המערער טענה מקדמית, לפיה כתב האישום אינו כולל את כל
- 26 העובדות הרלוונטיות להתגבשות העבירה. דהיינו, בכתב האישום לא נאמר מהי הפגיעה
- 27 הממשית שנגרמה למתלונן בשל המעשים המיוחסים למערער ומהן העובדות המקימות אותה,

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

- 1 כנדרש לטענתו בהתאם לסעיף 6 לחוק.
- 2
- 3 בהחלטה מיום 30/12/02, דחה בית משפט קמא טענה זו וקיבל את תשובת המדינה כי "סדרת
- 4 המעשים המפורטים בכתב האישום... היא המצביעה על כך שעלולה להיגרם פגיעה של
- 5 ממש בין השאר, גם בציבור הרחב" (ראו עמוד 1 לפרוטוקול שורות 12-15).
- 6
- 7 בהכרעת הדין, שב בית משפט קמא לטענה זו וקבע, כי העובדות שהוכחו מעלות פגיעה של
- 8 ממש במתלונן, כמו גם בציבור, נוכח המעילה באימון שנובעת מביצועה של העבירה.
- 9
- 10 10. לאור כל אלה הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירה של "הפרת סודיות", וגזר עליו:
- 11
- 12 8 חודשי מאסר, מתוכם חודשיים מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, והיתרה
- 13 על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה לפי סעיף 16 לחוק;
- 14 קנס בסך 6,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו.
- 15
- 16 הערעור לפנינו מתייחס הן להכרעת הדין והן לגזר הדין.
- 17
- 18 נימוקי הערעור:
- 19 11. הערעור מתמקד בשלוש טענות מרכזיות:
- 20
- 21 א. טעותו של בית משפט קמא בקביעה העובדתית, לפיה לא כל המידע הגיע אל
- 22 המערער ממקורות אחרים, בטרם ביצע את השאילתות במחשב;
- 23
- 24 ב. טעותו של בית משפט קמא בקביעתו המשפטית, כי העבירה של "הפרת סודיות",
- 25 כוללת גם גילוי של מידע שנאסף ממקורות אחרים ורק אומת באמצעות שימוש
- 26 שלא כדין במאגר המידע;

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

ג. הטעות בקביעה המשפטית, כי פגיעה באינטרס האמון של המתלונן ושל הציבור בכללותו במערכת גביית המס, מהווה "פגיעה של ממש" לצורך סעיף 6 לחוק, אשר ניתן להגיש בגינה כתב אישום. המערער מוסיף כי שגה בית משפט קמא בקביעתו כי לא היה צורך לפרט בכתב האישום מהי הפגיעה של ממש שנגרמה כתוצאה ממעשי המערער.

דיון :

הפן הנורמטיבי

12. עיון בהיסטוריה החקיקתית של חוק הגנת הפרטיות מלמד, כי חוק זה נועד להתמודד עם ההתפתחויות הטכנולוגיות בשנים האחרונות, אשר הקלו את החדירה לתחום הפרט, וכפי שנאמר בדברי ההסבר להצעת חוק הגנת הפרטיות תש"ס-1980 (ראו ה"ח 1453, י"ט באייר תש"ס, 05.05.1980, עמ' 206-208):

"התרחבות אמצעי התקשורת ההמוניים, ההתפתחות וגידול התפוצה של מכשירים טכנולוגיים המאפשרים האזנה, התחקות ובילוש ממרחק, התרחבות האיסוף והריכוז של מידע בידי גורמים ציבוריים ופרטיים ... כל אלה מביאים להחמרת הפגיעות בפרטיות. הפרט מוצא עצמו חשוף לעין כל בנושאים שהצנעה יפה להם והוא חש שעניניו האישיים האינטימיים ייהפכו - ללא הצדקה - לנחלת הציבור. מצב חדש זה יצר את הצורך לשריין את ההגנה על זכותו של האדם לפרטיות, ולמלא חלל משפטי בנושא שחשיבותו גדלה והולכת".

בדומה לכך מציין פרופ' ז' סגל, כי הזכות לפרטיות מגלמת את אינטרס היחיד שלא להיות מוטרד בצנעת חייו, וככל שגוברת היכולת לחדור לתחום הפרט באמצעים טכנולוגיים משוכללים ובריקוז מידע באמצעות מחשבים, כך גובר הצורך בהגנה על הפרטיות (ראו פרופ' ז' סגל "חופש העיתונות, בין מיתוס למציאות" 101 (1996) (להלן: סגל)).

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

13. על הסכנה המוגברת לפגיעה בפרטיות בהקשר של עובדי ציבור, וספציפית באשר לעובדי מס הכנסה, עמדה כב' השופטת ד' ביניש בעש"ס 6843/01 יפתח בן דוד נ' נציב שירות המדינה (פ"ד נו(2), 918, 924-925):

"מאגרי המידע המצויים בידי הרשויות בכלל ובידי מס הכנסה בפרט, נותנים בידי עובדי הציבור הנגשים אליהם, יכולת ועוצמה לאסוף מידע רב על כל אדם מהציבור בישראל בכל היבט מתחומי חיינו. חזונו האפוקליפטי של ג'ורג' אורוול בדבר "האח הגדול", עלול על נקלה להפוך למציאות חיים אם לא יושמו הגבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למטרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע. מטבע הדברים, מפקח מס הכנסה נחשף במסגרת תפקידו למידע הרב המצוי בידי רשויות המס אודות אזרחי המדינה, ובמיוחד במאגרים הממוחשבים של נציבות מס הכנסה. על מנת לוודא שמידע זה ישמש את עובדי מס הכנסה אך ורק לצורך ביצוע התפקיד המוטל עליהם, כפופים עובדי מס הכנסה לשורה ארוכה של הוראות חוק והנחיות מינהליות המגבילות את השימוש במידע שהם נגישים לו".

על רקע זה נבחן את הטענות הספציפיות של המערער.

מקור המידע שגילה המערער

14. אשר לפן העובדתי – אינני מקבלת את טענת המערער כי לא נסתרה גירסתו, לפיה המידע היה ברשותו עוד בטרם פנה למאגרי המידע, ואף לא הוכח שהמידע הופיע במאגרי המחשב בעת הפניית השאלות על ידו.

על יסוד הודאתו של המערער בחקירתו (ת/3 עמוד 3, שורה 11; ת/5 עמוד 7, שורות 19-25), קבע בית משפט קמא, כי המערער השתמש במאגרי המידע כדי למשוך אינפורמציה בדבר

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

1 נסיעתו של המתלונן לחו"ל, ובדבר יתרות המע"מ של המתלונן (עמוד 6 שורות 12-14 ועמוד 8
2 שורות 14-15 להכרעת הדין).

3
4 הודאת המערער בחקירה כי חדר למאגרי המידע ובדק פרטים בנוגע לענייניו של המתלונן,
5 העבירה אליו לפחות, את "הנטל הטקטי" ליתן הסבר למעשיו אלה. משלא הביא המערער
6 עדים או ראיות של ממש, לאישוש טענתו, כי קיבל את המידע על נסיעתו של המתלונן לחו"ל
7 מאחיו ומנהגי מוניות אחרים - צדק בית משפט קמא כשזקף לחובת המערער את אי-הרמת
8 הנטל הראיתי.

9
10 15. באשר למידע בדבר מחזור ההכנסות של המתלונן בשנת 99, מתבססת טענת המערער על כך
11 שהמידע שאותו העביר היה שגוי, לפיכך לא יתכן שנלקח ממאגרי המידע.
12 אכן, הסתבר בדיעבד כי המידע שהמערער גילה בענין ההכנסות של המתלונן, איננו תואם את
13 הדו"ח השנתי לשנת 99 שהגיש המתלונן למס הכנסה. אולם, יש לקחת בחשבון כי הדיווח של
14 המתלונן למס הכנסה מיום 09/12/00 עדיין לא בא לעולם במועד ביצוע העבירה, קרי כתיבת
15 המכתב לעו"ד רבקה אדלר מיום 22/06/00 (ת/1), כך שמטבע הדברים הנתונים לא יכלו להיות
16 מבוססים על דיווח זה והמערער לא יכול היה לצטט אותו במכתב ת/1.

17
18 המערער לא יכל היה לדעת מראש איך יהיה בנוי הדו"ח של המתלונן שהגיש בסוף שנת המס,
19 וממילא יש שוני בין הדו"ח המוגש למס הכנסה לבין הדיווח השוטף למע"מ, לאור האופי
20 השונה של הדיווחים. יש להבהיר כי המידע שגולה על-ידי המערער לא נמצא בידיעת כל בר-
21 בי-רב ואינו נמצא במקורות גלויים. הנתונים האחרים שיכלו להגיע לידיעת המערער, הם רק
22 הדיווחים למע"מ שהם דיווחים עיתיים, ונתונים שנמצאו במאגרי המידע עובר ליום 22/6/00.

23
24 המערער הודה בחקירתו במשטרה (ראו: ת/3, עמוד 4, שורות 35-48) כי נכנס למאגרי המידע
25 לפי פרטיו של המתלונן, כדי לבדוק אם למתלונן ישנן חובות למע"מ:
26

27 "ש. האם כשבדקת אותו בחודש מרץ אפריל ומסרת שבאקראי [כך במקור] האם

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

- 1 גילית שיש לו חובות למע"מ ?
- 2 ת. לא היו לו חובות, כי אם היו לו חובות הייתי ממשיך לטפל ומעביר לטיפול מס
- 3 הכנסה.
- 4 ש. אם גילית שאין לו חובות מדוע חזרת לבדוק אותו כל חודש ?
- 5 ת. כי כמו שאמרתי כל חודש הייתי בודק כי הפרטים שלו תמיד היו לי בראש.
- 6 ש. האם אתה נציג מע"מ ?
- 7 ת. לא רק מס הכנסה.
- 8 ש. מדוע נכנסת לשאילתות יתרת מע"מ לעוסק מורשה ?
- 9 ת. כדי לברר מס טלפון של שבתאי וגם חובות שיש לו דרך מע"מ".
- 10 מדברים אלה עולה הודאה ברורה כי המערער בדק את נתוניו של המתלונן. הודאה זו יש בה
- 11 כדי להעביר את הנטל הטקטי למערער להראות, או ליתן הסבר כיצד הגיע למידע ומה היה
- 12 המקור למידע זה.
- 13
- 14 משלא נתן המערער כל הסבר מתקבל על הדעת מה היה המקור ששימש אותו בכתיבת המכתב
- 15 ת/1, או כיצד הגיע מידע זה לידיעתו - הרי שמקור המידע הוא כניסתו למאגרי המידע של
- 16 מע"מ, שבכך הודה. כל זאת במיוחד לאור העובדה שהמערער נתן הסברים למקור המידע של
- 17 יתר פרטי האישום (המספר הציבורי להפעלת המונית, הנסיעות לחו"ל והזכויות בדירת אביו
- 18 של המתלונן).
- 19
- 20 דרך אחרת גם אינה מתיישבת עם ההיגיון, ניסיון החיים והעקרונות של שמירת הסודיות של
- 21 המידע הנוגע לדיווחים לרשויות המס. להבדיל מנתונים על רכב, שהם נתונים זמינים יותר
- 22 שאף נראים לעין – נתונים על הכנסות, הם מטבעם נתונים חסויים. הם יכולים להימצא רק
- 23 אצל הנישום, או במאגרי רשויות המס. כך עולה גם מהנחת היסוד שבבסיס ההלכות הנוגעות
- 24 לשמירת הסוד והחיסיון של המידע הנמצא ברשות המדינה :
- 25
- 26 "החסיין שנקבע בפקודת מס הכנסה נקבע לטובת הנישום והמדינה כאחד. הוא
- 27 נקבע לטובת הנישום, כדי להניע את זה למלא את חובותיו, ולגלות את הכנסתו
- 28 לפקיד השומה ללא חשש שהידיעה תגיע לכל מקום אחר ; לטובת המדינה, בכך

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

שזהו אחד האמצעים להגיע לגביית מס אמת ... משהורחבו הידיעות אשר פקיד
השומה זכאי לקבלן. חובת הסודיות המוטלת עליו היא חשובה פי כמה וכמה"
(ראו: בג"צ 207/70 רות יהלומי נ' שר האוצר, פ"ד כח(1) 126, בעמ' 128-129).

זאת ועוד. עצם הגשת הדו"ח השנתי למס הכנסה על סכום שונה, אינו שולל את העובדה כי
במועד אחר הופיעו במאגרי המידע סכומים אחרים בנוגע לעסקאות שביצע המתלונן בשנה 99
. מכאן, צדק בית משפט קמא בקביעתו, כי עובר להצגת השאילתות על-ידי המערער, לא היה
בידיו המידע בדבר מחזור ההכנסות של המתלונן (סעיף 5(ג)), והוא הושג שלא כדין באמצעות
מאגרי המידע.

אימות מידע והפרת סודיות

16. לטענת המערער, המידע האישי של המתלונן היה בידיו עוד בטרם הצגת השאילתות במאגרי
המידע, ומידע זה רק "אומת" על ידו, לאחר שבבדיקה אקראית של מספרי רכב "צץ" שמו של
המתלונן. עוד טען המערער, כי התאמן בשליפת שאילתות במהלך תפקידו, לפי שמו של
המתלונן, מאחר ומספר רישוי המונית של המתלונן נשאר חקוק בזכרונו (ראו עמוד 17
לפרוטוקול).

סבורה אני, כפי שסבר בית משפט קמא, כי המערער אינו יכול להיתלות בטענת האקראיות,
בכדי להסביר את הכניסות החוזרות והנשנות למאגרי המידע, דווקא על שמו של המתלונן.
מה גם שבית משפט קמא גם מצא, בהתנסחותו של המערער עצמו, סייג מסויים, אותו הסיק
מכך שהמערער השיב בחקירתו "בין היתר – זה היה אימון בשבילי" [ההדגשות אינן במקור]
(ראו: ת/3, עמוד 3, שורה 17). דהיינו, האימון לא היה המטרה הבלעדית.

17. באשר לטענת המערער, כי "אימות" הנתונים שהיו מצויים בידיו אינו "נתפס" ברשתו של חוק
הגנת הפרטיות - אומר מיד, כי לא מצאתי בטענה זו ממש.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

עבירת הפרת הסודיות קבועה כאמור, בסעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, הקובע כך:

"לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה או על פי צו בית משפט בקשר להליך משפטי; אם הוגשה הבקשה לפני תחילת ההליך תידון הבקשה בבית משפט השלום. המפר הוראות סעיף זה, דינו — מאסר 5 שנים".

כאמור, בית משפט קמא קבע לקונית, כי מקור המידע שגילה המערער בת/1 ו-2 הוא מחדירת המערער למאגרי המידע במחשב, וזאת גם אם מדובר באימות מידע שהיה קיים בחלקו בידי המערער, ממקורות אחרים (עמוד 8 שורות 19-22 להכרעת הדיון). ואולם הוא לא פירט מעבר לכך.

המערער מצידו התייחס לענין כסוגיה פרשנית. הוא נתלה בביטוי "גילוי" בו השתמש המחוקק בסעיף 16. לשיטתו, ביטוי זה בא להשמיענו, כי האיסור מתייחס רק לגילוי מידע שלא היה בידיעת העובד, בטרם כניסתו למאגר, ואין הוא כולל "אימות" מידע, שכן המידע כבר היה ברשותו ממקור אחר. אני סבורה כי פרשנות זו, איננה הפרשנות הראויה לסעיף וזאת מהטעמים הבאים:

18. עצם ריכוזו של המידע במאגרי מס הכנסה, יש בו כשלעצמו, פגיעה בזכות לפרטיות. אולם הדבר נעשה לצורך הבטחת אינטרסים של גביית מס אמת. המחוקק יצר מערכת משולבת של הוראות היוצרת איזון בין האינטרסים המתנגשים: מצד אחד, זכותו של האדם לפרטיות ומן הצד השני, צרכים חברתיים שונים.

בבסיס ההסדר החוקי עומדות שלוש מטרות עיקריות: האחת, עידוד נישומים למסור דיווחי אמת על הכנסתם, מתוך ביטחון מלא כי מידע זה ישמר בסודיות בידי עובדי מס הכנסה. השנייה, שמירה על חיסיון מקורות המידע של רשויות המס, כדי שניתן יהיה לגבות מס אמת. והשלישית, שמירה על פרטיותו של אדם, ומניעת שימוש לרעה במידע המצוי בידי מס הכנסה

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

1 (ראו פרשת **יפתח בן דוד** בעמודים 925-926).

2

3 מכאן שכל חריגה משלוש המטרות הללו מפירה את האיזון אותו יצר המחוקק, ואין להתירה
4 בדרך של "פרשנות יצירתית" של כל עובד, או גורם, שמבקש לעשות שימוש במידע בצורה
5 שלא הותרה במפורש בחקיקה, לה כפופים כמובן גם עובדי מס הכנסה. כך נקבע בסעיף 231
6 (א) לפקודת מס הכנסה, כי: "הממלא תפקיד רשמי בביצוע הפקודה, או המועסק בביצועה,
7 חייב לראות כל תעודה, ידיעה, דו"ח, רשימת שומה או העתק מהם, והם מתייחסים
8 להכנסתו של אדם או לפרט שבהכנסתו, כדבר שבסוד ושבהימנות אישית ולנהוג בהם על
9 דרך זו".

10

11 גם ידיעה המגיעה לפקיד מס הכנסה, בדרך של אימות מידע אישי על-ידי בדיקה במאגרי מס
12 הכנסה, היא בגדר ידיעה שהגיעה אליו במסגרת תפקידו, ועל כן חובת שמירת הסודיות חלה
13 עליה.

14

15 19. הגנת הפרטיות היא תולדה של מוסכמה חברתית, לפיה זכאי הפרט "להיעזב במנוחה" ולהיות
16 מוגן גם מעבר להגנה מפני חדירה פיזית לרשות היחיד (ראו סגל, עמ' 103). החדירה
17 "האלקטרונית", משולה לחדירה למבצרו של היחיד בו אמור הוא לחוש מוגן. אימות הנתונים
18 שביצע המערער הוא כחיטוט במגירותיו ובחפציו של המתלונן, המכילים פרטים אישיים, אף
19 אם יש לגביהם מידע מוקדם.

20

21 עצם האימות הפך את המידע הראשוני שהיה בידי המערער, לעדכני ואמיתי למועד הבדיקה.
22 באמצעות האימות נעשה שימוש במידע רלוונטי והגילוי היה של מידע עדכני, כאשר המערער
23 הבטיח עצמו שאינו מגלה מידע שאבד עליו הכלת. נתונים עובדתיים, מעצם טיבעם, עשויים
24 להשתנות. עדכניות הנתונים היא חלק מהותי של המידע.

25

26 עדכון המידע על-ידי השוואתו לנתונים במאגר המידע - אליהם לא יכול היה המערער להיחשף
27 אלמלא תפקידו, היא שהוסיפה למידע הקיים נדבך נוסף, או משמעות נוספת, שלא היו

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

קיימים בו קודם לכן. בשל כך פעולת האימות מבחינה מהותית, זהה לפעולת הגילוי של חומר שהוצא מלכתחילה מהמחשב.

במקרה דנן, אין חולק כי המידע נחשף והובא לידיעת גורמים להם אסור היה למערער לגלות את המידע, שהגיע אליו במסגרת תפקידו.

סיכומו של דבר:

צדק בית משפט קמא במסקנתו, כי "מקור המידע" שגילה המערער, כמפורט בסעיפים 5(א), 5(ג), 5(ד) ו-5(ה) לכתב האישום, הוא ממאגרי המידע במקום עבודתו.

פגיעה של ממש

20. טענתו המשפטית הנוספת של המערער, מתמקדת בכך שגם אם התקיים היסוד העובדתי של עבירת הפרת הסודיות, הרי שזו פגיעה שאין בה ממש, ועל כן חל הסייג שבסעיף 6 לחוק הקובע: "לא תהיה זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש".

אינני מקבלת גם את טענתו זו של המערער כי בכל מקרה לא התקיימה פגיעה של ממש.

ההגנה של פגיעה "שאין בה ממש" תחול במקרים בהם הפגיעה היא מזערית, שולית וזניחה, שאדם בר-דעת ומזג רגיל לא היה מטריד עצמו בגינה לבית המשפט - כפי שגם נפסק לענין סעיף 4 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] הדן בהגנת מעשה של מה בכך, שהיא ההוראה המקבילה לעניינינו (ראו: דין וחשבון הועדה להגנה בפני פגיעה בצנעת הפרט, ספר יצחק כהן (תשמ"ט-1989), עמ' 114; ע"א 165/83 יתרו בוכריס נ' דיור לעולה בע"מ ואח', פ"ד לח(4), 554, 561).

בנסיבות המקרה דנן, המערער ניצל לרעה את נגישותו למאגרי המידע מתוקף תפקידו, והתחקה אחר המתרחש בחייו הפרטיים של המתלונן, תוך שהוא מפנה עשרות שאילתות

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

- 1 בנוגע למתלונן בתחומי חיים מגוונים, כגון מצב נכסיו, מצבו הפיננסי, בני משפחתו ונסיעות
- 2 שביצע המתלונן לחו"ל (ראו עמוד 8 להכרעת הדין).
- 3
- 4 זאת ועוד המערער הגדיל לעשות, כאשר גילה את המידע האישי הנוגע למתלונן לגורמים
- 5 המעורבים בהליך המשפטי שניהל מול המתלונן, בכדי להעניק לעצמו יתרון מחד, ולפגוע
- 6 במתלונן מאידך. דהיינו, המטרה לפגוע היא מובהקת.
- 7
- 8 אינני רואה מעשים אלה של המערער כקלי ערך. התוצאה, כשלעצמה, איננה רלוונטית. די בכך
- 9 שהמערער פגע פגיעה ממשית בצנעת הפרט של המתלונן, או לפחות, היה במעשיו פוטנציאל
- 10 משמעותי לפגיעה של ממש.
- 11
- 12 21. צדק בית משפט קמא בקובעו, כי לפגיעה במתלונן נלווית פגיעה בציבור בכללותו, עקב
- 13 התערערות אמון הציבור בשמירת המידע החסוי על-ידי הרשויות, וכפועל יוצא, התערערות
- 14 היסודות עליהם מושתתת פעילותה הסדירה של מערכת גביית המס.
- 15
- 16 22. באשר לטענת המערער, כי היה על המדינה לפרט בכתב האישום את מהות הפגיעה שנגרמה
- 17 למתלונן והעובדות המהוות אותה - לא מצאתי כל אחיזה לטענה זו. פרשנות זו של המערער,
- 18 איננה עולה בקנה אחד עם לשון הסעיף עצמו, ואינה מתיישבת עם תכלית הסעיף כסייג
- 19 לאחריות פלילית. ועל כן דינה להידחות.
- 20
- 21 בהתאם לסעיף 85 (4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, על כתב
- 22 האישום להכיל את "תיאור העובדות המהוות את העבירה...". בהקשר זה ציין י. קדמי
- 23 בספרו "על סדר הדין בפלילים", חלק שני [ספר ראשון], בעמוד 667, כי: "אין צורך לכלול
- 24 ב"סיפור המעשה" שלילת "טענות הגנה", גם כאשר אלו באות לכלל ביטוי מפורש בהגדרת
- 25 העבירה".
- 26
- 27 העובדה שנגרמה פגיעה של ממש, איננה אחד מיסודותיו של סעיף האישום הקבוע בסעיף 16

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

לחוק, והגנה זו מופיעה בנפרד בגדר סעיף 6. ויובהר, סעיף זה הינו אחת ההגנות הקבועות על
"מעשה של מה בכך", בגינה לא תוטל אחריות פלילית במקרים קלי ערך (ראו לדוגמה הגנת
"זוטי דברים" בסעיף 34 לז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977; י. קדמי בספרו "על הדין בפלילים
- חוק העונשין", חלק ראשון, בעמוד 555).

לפיכך, צדק בית משפט קמא בקובעו כי מקומה של הטענה לפגיעה שאין בה ממש, להישמע
לאחר תום שמיעת הראיות ואין צורך לכלול בכתב האישום את העובדות המהוות את
הפגיעה. ההגנה הקבועה בסעיף 6 לחוק איננה עומדת, איפוא, למערער.
לו דעתי תשמע, הערעור על ההרשעה ידחה.

הערעור על העונש

23. בערעור על העונש, חזר המערער על הטענות שהעלה בפני בית משפט קמא, ובתמצית:

- א. גילו המבוגר של המערער;
- ב. עבודתו המסורה של המערער במס הכנסה במשך שנים רבות;
- ג. המערער מעולם לא הסתבך בפלילים, לא נחקר בגין עבירה ולא הועמד לדין;
- ד. אין לייחס חומרה יתרה למעשי המערער לנוכח השימוש שעשה במידע, קרי, העברת
המידע לגופים שתפקידם לשמור על החוק, במיוחד כאשר המתלונן בעצמו סיפק את
מרבית המידע;
- ה. הרקע לסכסוך היה התנהגות מתמשכת של המתלונן שהתחמק מהתחייבויותיו ומפסקי
דין שהוצאו נגדו;
- ו. השלכותיו של גזר הדין הינן הרסניות למערער ולבני משפחתו מבחינה נפשית וכלכלית.
המערער עלול להפסיד את מקום עבודתו והוא עשוי להיקלע למשבר ממנו לא יוכל לצאת;
- ז. בהשוואה למקרים דומים, העונש שנקבע בבית משפט קמא הוא חמור יותר מהעונש
הנהוג לאור הפסיקה.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

24. שוכנעתי כי בית משפט קמא איזן היטב את השיקולים לקולא ולחומרה. מחד, בית משפט קמא עמד על גילו המבוגר של המערער שהינו כבן 63, על מצבו הדחוק ועל חובותיו הכספיים. בנוסף הביא בית משפט קמא בחשבון את עברו הנקי של המערער עד לאותו מקרה, ואת שירותו המסור לאורך השנים במשרדי מס הכנסה.

מאידך, בית משפט קמא עמד על חומרת העבירה אותה ביצע המערער, הנעוצה בין השאר בכך שהמערער ניצל אמון מוחלט שניתן בו במסגרת תפקידו וסמכותו כדי לשפר עמדתו בסכסוך אישי.

הקלות שבלחיצה על מקשי המקלדת והקושי בגילוי עבירות מהסוג הנדון ברורה. קלות זו מחייבת העברת מסר ברור וחד משמעי לעובדי ציבור, כי אין להתייחס לעבירה זו בקלות ראש וכי העובר את העבירה יענש וישא במלוא האחריות למעשים האסורים. האינטרס הציבורי במקרה זה גובר על האינטרס האישי של המערער, אשר לעצמו, נראה כי אכן תפקד כאדם חיובי במשך מהלך חייו עד הסתבכותו בעבירה הנדונה. זה גם כנראה אחד הטעמים שהעונש שהוטל על המערער, בסופו של יום - אינו ברף הגבוה, ולכן איני מוצאת מקום להתערב בו.

ניתן להבין את מצוקתו של המערער, אשר במשך שנים לא הצליח לגבות את החוב המגיע לו מהמתלונן ונאלץ להשקיע מאמצים ומשאבים בהליכי הגבייה, ואולם עדיין פרשנות החוק היא חד-משמעית וגוברת על הנסיבות האישיות של המערער.

אציע לחברי לדחות את הערעור גם על העונש.

י' שיצר, שופטת

בתי המשפט

עפ 071324/04

בית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

השופט ז' המר:

סוגיה עובדתית - הוכחת גילוי של פרט מידע ג':

1. ברצוני להתייחס לשתי סוגיות, אחת עובדתית והשנייה משפטית. בסוגיה העובדתית אני מבקש להרחיב במקצת לעניין פריט מידע ג' בכתב האישום, הנמנה בין פרטי המידע אותם גילה המערער מתוך מאגר המידע במס הכנסה. הכוונה למידע, לפיו היה למתלונן מחזור הכנסות של 208,580 ₪ בשנת המס (צודק ב"כ המערער, בסיכומיו בבית-משפט קמא, כי כתב האישום אינו מציין על איזו שנת מס מדובר, אלא שסביר להניח כי הכוונה היא לשנת 1999, ועל בסיס הנחה זו אכן התנהל הדיון בבית-משפט קמא).

2. ב"כ המערער טען, כי הרשעתו של המערער בשל גילוי פריט מידע זה הינה מוטעית, שכן הוכח "כי הסכום לו טען הנאשם (כאשר גילה מידע זה – ז' ה') הינו שגוי – לא רק שגוי, אלא מופרך, שכן המחזור השנתי שהמתלונן דיווח למס הכנסה היה בסכום של 46,580 ₪, ולא כנטען ע"י הנאשם, אשר סבר בטעות כי המחזור גדול פי ארבעה ויותר". עוד טען ב"כ המערער כי "המשיבה לא הציגה ולו בדל ראיה לסכום אשר הופיע במאגרי המידע שלה באשר למחזור השנתי של המתלונן".

3. התייחסותו של בית-משפט קמא מצטמצמת באמירה כי "עולה בעליל, בין השאר כי באשר למחזור ההכנסות בשנים 99 כמפורט בסעיף 5ג' לכתב האישום, לא יכול היה הנאשם ללמוד, אלא אך מחדירה למחשב במקום עבודתו". בית המשפט הוסיף, כי למערער לא היה כל הסבר באשר למידע זה. התייחסות לאקונית זו מחייבת הרחבה.

4. המתלונן אמר בעדותו, כי "בתאריך שהוגש המכתב הזה (הכוונה ל-1/ת, מכתב בא-כוחו של המערער, בו נכלל המידע הזה – ז' ה') טרם הגשתי את הדו"ח השנתי למס הכנסה. זאת אומרת שהסכום הזה הוצא מתוך מחשבי מע"מ ע"י חיבור כל העיסקאות שביצעתי בשנת המס 99" (עמ' 3 מיום 26.5.03).

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

5. 3/ת, נסים יוסני, עובד נציבות מס הכנסה ביחידת הביקורת הפנימית אמר בעדותו, כאשר הסביר את השאלות השונות:

"שאלת מחשב – כשאדם מקיש לאחר כניסה לצופן הסודי שלו, שאלתה של מע"מ, באחד המקרים, הוא יכול לדעת פרטים לגבי מחזורים של מע"מ" (עמ' 8 מיום 22.1.04).

6. המערער עצמו אישר בחקירתו במשטרה כי נכנס לשאלת מע"מ (לטענתו, רק כדי לראות אם היו למתלונן חובות למע"מ) (ת/3 גיליון 4). כן אישר שהעביר מידע משאלתה זו לעורך-דינו. בחקירתו במס הכנסה, אישר המערער כי במסגרת עבודתו הוא מקבל לעיונו גם "חומר ממע"מ יפוי" (ת/5 עמ' 6).

7. לאור מכלול הראיות המפורטות לעיל, עבר על שכמו של המערער הנטל הטקטי ליתן הסבר על מה התבסס כאשר מסר את המידע בדבר מחזור הכנסתו של המתלונן; הסבר שיאין את המסקנה המתבקשת מצירוף הראיות הנ"ל. המערער נמנע מכל הסבר. הוא אפילו לא טען כי המציא את הסכום מראשו. הימנעות זו בולטת על רקע ההסברים השונים שהיו בפי המערער לגבי פרטי המידע האחרים (חוקר פרטי, בירורים אישיים אצל נהגי מוניות, בירורים שעשה עבורו אחיו, נהג המונית) – הסברים שלא הוכחו ונדחו על-ידי בית-משפט קמא.

צדק, איפוא, בית-משפט קמא. מסקנתו היא המסקנה המתבקשת היחידה.

סוגיה משפטית – ס' 16 לחוק הגנת הפרטיות:

8. אשר לסוגיה המשפטית, זו מתייחסת לשני פרטי-מידע, לגביהם קבע בית-משפט קמא, כי הם הגיעו לידי המערער, ממקורות אחרים, בטרם נכנס למאגר: פריט א' – כי למתלונן מספר

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

ציבורי להפעלת מונית (מספר ירוק), אותו רכש בתאריך מסוים ובסכום מסוים; פריט ה' – כי המתלונן ירש מאביו רבע זכויות בדירה. בית משפט קמא קבע, שאחת היא אם המידע היה ברשותו של המערער ממקורות אחרים. עקב אימותו ובדיקתו במאגר – מקורו של המידע "גם מתוך חזירתו של הנאשם למאגר המידע במחשב". גם השופטת שיצר סבורה, כי "גם ידיעה המגיעה לפקיד מס הכנסה, בדרך של אימות מידע אישי על-ידי בדיקה במאגרי מס הכנסה, היא בגדר ידיעה שהגיעה אליו במסגרת תפקידו, ועל-כן חובת שמירת הסודיות חלה עליה".

9. פרק א' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: **החוק**) דן בפגיעה בפרטיות. סעיף 1 קובע את האיסור של פגיעה בפרטיות וסעיף 2 מגדיר "פגיעה בפרטיות מהי". הסעיף מונה 11 מעשים המהווים פגיעה בפרטיות: "פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:....". נוסח הסעיף משמיע לנו, כי רשימת המעשים המהווים פגיעה בפרטיות הינה רשימה סגורה, שאין להוסיף עליה. מסקנה זו מתחזקת מהשוואת נוסחו של סעיף 2 לנוסח שבהצעת החוק (ה"ח 1453 , תש"מ, עמ' 206), בה הגדרת הפגיעה בפרטיות הייתה "פתוחה", כשאחד-עשר המעשים שפורטו בפיסקאות (1) עד (11) היו רק אפשרויות או דוגמאות ("לרבות").

לדילמה בדבר פרשנות הסעיף והמעשים המפורטים בפיסקאותיו, פרשנות מרחיבה לעומת פרשנות מצומצמת, ראה ע"א 493/88 **רשם מאגרי מידע נ' ונטורה** פ"ד מח (3) 808.

בסעיף 5 לחוק נקבע, כי פגיעה בפרטיות "במזיד", מהווה עבירה, שדינה מאסר שנה. ברור, כי עבירה זו מתייחסת רק לפגיעה בפרטיות לפי סעיף 2 לחוק. ("הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 2(1), (2), (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו - מאסר חמש שנים").

10. המערער הואשם, כאמור, בעבירה על סעיף 16 לחוק, הממוקם בפרק ב' לחוק, שעניינו הגנה על הפרטיות במאגרי המידע. המערער לא הואשם בעבירה של פגיעה בפרטיות. יתכן שמדובר בבחירה אקראית של סעיף האישום על-ידי נסח כתב האישום, שכן במקרים אחרים,

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

1 בשל מעשים דומים, הואשמו עובדים (לרבות עובדי מס הכנסה), שהשתמשו במידע מתוך מאגר
2 מס הכנסה לצרכים פרטיים, גם או רק בעבירה על סעיף 2 לחוק.
3 הפיסקאות הרלבנטיות בסעיף 2 הן (7) או (9) וגם לכאורה (10).
4

5 11. עיון בשתי הוראות החוק (סעיף 2 (פיסקאות (7), (9), (10) לעומת סעיף 16) מלמד, כי על
6 פני הדברים קיימים הבדלים בין השניים, הבדלים הנובעים מן התכליות והמטרות השונות וכן
7 מן הערכים המוגנים השונים.
8 פיסקאות (7) ו- (9) (וגם (8)) דנים ב"ענייני הפרטיים של אדם", לעומת "מידע" שהוא נשוא
9 העבירה בסעיף 16.
10

11 בעוד שהמונח "מידע" הוגדר בסעיף 7 לחוק (המצוי אף הוא בפרק ב' הדין, כאמור,
12 במאגרי מידע) – המונח "ענייני הפרטיים של אדם" לא זכה להגדרה ותחומיו ייקבעו על דרך
13 הפרשנות (ראה פסק-דין ונטורה, הנזכר לעיל).
14

15 12. "מידע" מוגדר כ"נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב
16 בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו" (סעיף 7).
17

18 שני פרטי המידע נשוא דיון משפטי זה (רכישת מספר ציבורי להפעלת מונית וירושה
19 שקיבל המתלונן) – יכולים להיחשב כ"מידע" כהגדרתו בסעיף 7, בהיותם מידע על מצבו הכלכלי
20 של המתלונן, ורק בשל כך.
21

22 13. המונח "ענייני הפרטיים של אדם", רחב יותר. לא כל מה שכלול במונח זה, כלול בהגדרת
23 מידע לפי סעיף 7.
24

25 מסקנה זו מתבקשת, בין היתר, מהוראת סעיף 23א לחוק (המצוי בפרק ד', שאינו רלוונטי
26 לענייננו), לפיה יחולו הוראות פרק ד' גם "על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן
בגדר מידע ...".

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

וראה גם ספרו של אלי הלם, **דיני הגנת הפרטיות** 121-126 (2003), על ההבדל בין מידע הנוגע לצנעת הפרט לבין המסגרת הרחבה יותר של מידע הנוגע לענייניו הפרטיים.

14. הבדל נוסף בין יסודות העבירה על-פי סעיף 16, לאלה שעל פי סעיף 2 בולט בהתייחסות לפיסקה (9), בה מדובר על **"שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם"**. "שימוש" מוגדר על דרך ההרחבה, **"לרבות גילוי, העברה ומסירה"**.

בעמ"ש 6843/01 **בן דוד נ' נציב שירות המדינה**, פ"ד נו(2) 918, נאמר כי סיפוק הסקרנות של העובד ושל מכריו, מהווה "שימוש" לצרכים פרטיים. באותו עניין הועמד עובד מס הכנסה לדין בבית הדין למשמעת בעבירות משמעת בניגוד לתקשי"ר ולהוראות נציב שירות המדינה וחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 (להלן: **חוק שירות המדינה (משמעת)**), ולא בעבירה של סעיף 2 לחוק. לכן אין בפסק דין זה קביעה ישירה לגבי פרשנות המונח שימוש בסעיף 2 לחוק, אך על דרך האנלוגיה וההשוואה, קרוב לוודאי, איפוא, שניתן לומר ששימוש פרטי במאגר שלא לצרכי עבודה, אלא לשם בדיקה או אימות פרטי-מידע שהושגו בדרך אחרת – יכול להיחשב כשימוש אסור לפי סעיף 2(9) לחוק.

15. סעיף 16, בו הואשם המערער, אוסר "לגלות" מידע מתוך המאגר. "גילוי" איננו עיון. אין לפרשו כמטיל אחריות פלילית על מי שמעיין במאגר, ו"מגלה" לעצמו את מה שמופיע בו. הפועל "גלה" משמש כאן במשמעות של פועל יוצא. תכליתו ומטרתו של האיסור הנקבע בסעיף זה, כמו גם של הפרק כולו, הוא למנוע **"דליפה של מידע ממאגרים"** (ה"ח 2234, התשנ"ד, עמ' 148), היינו – גילוי לאחרים.

16. האם מסירת פרטי המידע אותם השיג המערער ממקורות אחרים, אחרי שאומתו או נבדקו על ידו במאגר, מהווה "גילוי" של **"מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו"**? האם המידע שהשיג המערער ממקורות אחרים הופך ל**"מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו"** בשל אימותו או בדיקתו?

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

1 כללי הפרשנות המקובלים במשפט הפלילי, מחייבים את הפרשנות המצומצמת, שלא
2 להרחיב יתר על המידה את תחומיה של העבירה. סעיף 34כא לחוק העונשין, התשל"ז – 1977,
3 מורה לנו כי אם "ניתן דין לפירושים אחדים לפי תכליתו, יוכרע הענין לפי הפירוש המקל
4 ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין". וראה גם סעיף 1 לחוק העונשין.

5
6 17. תכליתו של החוק לא תיפגע מפרשנות זו, שהרי, כמו שאמרנו, מעשיו של המערער
7 "מכוסים", לכאורה, על-ידי הוראות אחרות: סעיף 2 לחוק, ומהווים כנראה גם עבירות משמעת,
8 בניגוד לחוק שירות המדינה (משמעת), התקשי"ר והנחיות נש"מ.

9
10 בשום שלב, לא בבית-משפט קמא ולא בבית-משפט זה, לא נתבקשה הרשעתו החלופית
11 של המערער בסעיף 2 לחוק. דעתי היא, איפוא, שיש לזכות את המערער מן העבירה המיוחסת לו
12 בשל שני פרטי המידע האמורים.

טענת הגנה לפי סעיף 6 לחוק:

13
14
15 18. המערער העלה טענת הגנה לפי סעיף 6 לחוק, הדין ב"מעשה של מה בכך": "לא תהיה
16 זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש".
17 חברתי, השופטת שיצר דנה ודחתה את הטענה לגופו של ענין.

18
19 דעתי היא, שסעיף 6 אינו רלוונטי לאישום לפי סעיף 16 לחוק. הוא חל רק על עוולות או
20 אישומים בגין "פגיעה", היינו – פגיעה בפרטיות, ואיננו חל על עבירות לפי פרק ב' לחוק.

הרהור לגבי הרלוונטיות של סעיף 16 לחוק:

21
22
23 19. סעיף 16 לחוק חל על מידע שהגיע לעובד "בתוקף תפקידו כעובד". היינו – בדרך השיגרה,
24 תוך מילוי תפקידו כדין. החוק מבקש למנוע את גילוי של מידע כזה. ברם, בענייננו, ספק אם
25 המידע אותו גילה המערער, כל המידע נושא האישום, הגיע אליו בתוקף תפקידו. היפוכו של דבר:
26 המערער חרג מתפקידו כל אימת שחדר למחשב כדי להשיג, או לאמת, מידע על המתלונן.
27 גם מסיבה זו, ספק אם סעיף 16 הוא בכלל סעיף החיקוק הנכון בענייננו, בכל כתב האישום.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

אני מהרהר איפוא, ביני לבין עצמי, היה סעיף האישום הרלוונטי לכל פרטי המידע נשוא
האישום, אך הטענה לא הועלתה לדיון בשום שלב, וממילא לא אכריע בה.

הענישה:

20. למרות הצעתי לזכות חלקית את המשיב בקשר לשני פרטי המידע (א' ו- ה') – אני סבור
שאין מקום להתערב בעונש. נימוקיהם של בית-משפט קמא ושל השופטת שיצר מקובלים עלי.
העונש המירבי על עבירה לפי סעיף 16 לחוק הינו מאסר 5 שנים.

ז' המר, שופט

השופטת ד' ברלינר, סג"נ – אב"ד:

במחלוקת שנפלה בין חברי לעניין חלותו של סעיף 16 לחוק, על שני פרטי המידע: רכישת מספר
ציבורי להפעלת מונית, וירושה שקיבל המתלונן, אני מצרפת דעתי לדעתו של חברי, כב' השופט ז'
המר.

נראה לי כי לשונו של סעיף 16, ברורה, הפרשנות המילולית עולה בקנה אחד עם רוח הסעיף,
מטרתו, והערך המוגן שבא לידי ביטוי בסעיף זה.
משום כך אין לפנות לפרשנות מרחיבה שהיא מאולצת ואינה נחוצה. זאת גם מבלי להזדקק לסעיף
34כא' לחוק העונשין אותו הזכיר חברי.

נימוקיו של חברי השופט המר מקובלים עלי, ואני רואה להוסיף רק מלים מעטות:
רכיב המעשה בעבירה עפ"י סעיף 16 הוא גילוי, כאשר החומר האסור בגילוי היא מידע שהגיע אליו
בתוקף תפקידו כעובד. רק שילוב של שני הנדבכים (1. גילוי, 2. של המידע האסור) יענה על דרישת
הפן הפיזי של העבירה.

חברי השופט המר התייחס בהקשר זה גם להבדל בין שימוש לגילוי. לשיטתי, די בהבדל שבין הגיע
("... הגיע אליו בתוקף תפקידו...") לבין אימת (כאשר המידע כבר היה קודם לכן בידיו).

המילה "הגיע" היא מילה פשוטה, יום יומית, בסיסית, ואין סיבה שלא להתייחס למשמעות זו.

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

לכך בדיוק התכוון המחוקק: למידע שלא היה בידי העברין קודם לעיון במאגר המידע (הנגיש לו מתוקף תפקידו כעובד) – והגיע לרשותו עקב העיון.

חזקה על המחוקק שלו רצה לאסור שימוש בכל מידע המופיע במאגרים המשמשים את העובד לעבודתו, תהא הדרך שבה הגיע לידי העובד אשר תהא – היה אומר זאת במפורש. משלא אמר זאת – ההגעה המקורית היא החשובה ולא התפתחויות מאוחרות לה, הקשורות למידע.

לצד החשש שהביעה חברתי כב' השופטת י' שיצר, מפני הפגיעה בפרטיות, הצורך להבטיח שמירה על החסיון של מידע שמוסר האזרח לשלטונות המס וכיוצ"ב – קיים גם החשש להרחבת האיסור באופן שיפגע ביכולתו של הפרט לתפקד בחיי היום יום.

על דרך ההקצנה, קבלת הפרשנות המרחיבה תביא לכך שכל מי שיש לו נגישות למאגרים, יצטרך לחשוש מפני התקלות במידע כלשהו באקראי במאגר, שהרי התקלות זאת – יכול ותחשב לאימות ומכאן ואילך יהפוך המידע מבחינתו ל"נר חנוכה" שניתן לראותו בלבד ולא להשתמש בו.

כמו השו' המר – אף אני סבורה שאין לחשוש מצמצום הפרשנות של סעיף 16, ואין מדובר במדרון חלקלק שסופו פגיעה בפרטיות.

יש סעיף בחוק "המכסה" גם את המידע העובדתי שנחשף בתיק זה. תתכבד התביעה ותתאים את הסעיף המתאים למערך העובדתי הקונקרטי.

באשר לענישה – כשני חברי אף אני סבורה כי אין להתערב בה.

ד' ברלינר, שופטת - סג"נ

אב"ד

בתי המשפט

עפ 071324/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת י' שיצר

1

2 לפיכך הוחלט, בדעת הרוב של השופטים המר וברלינר, לזכות את המערער מהעבירה שיוחסה לו
3 לגבי פרטי המידע המנויים בסעיפים קטנים א' ו-ה' של סעיף א.5. לכתב האישום (כאמור בסעיף
4 17 לפסק דינו של השופט המר). ההרשעה לגבי יתר רכיבי האישום תעמוד בעינה.
5 כן הוחלט, פה אחד, לדחות את הערעור על העונש.

ניתן היום, ד' בתמוז תשס"ו (30 ביוני 2006), במעמד הצדדים.

י' שיצר, שופטת

ז' המר, שופט

ד' ברלינר, שופטת - סג"נ

אב"ד

6

7